

Osavuositarkastus 1.1.-31.8.2022

Hallitus 23.09.2022 § 110
497/02.020.200.2002/2022

Esittelijä
Valmistelijat

Toimitusjohtaja Tommi Fred
Talousjohtaja Minna Haapala, puh. 09 1561 2110,
Controller Paula Mäkilaurila, puh. 09 1561 2110

Toiminta

Veden pumpppaus- ja laskutusvolyyymi laskivat vuonna 2021 edelliseen vuoteen nähden, ja sama suunta on jatkunut vuoden 2022 toisella kolmanneksella. Talousvettä pumpattiin tammi-elokuussa 63,1 miljoonaa m³, joka on noin 2 % vähemmän kuin viime vuoden vastaavana ajanjaksona. Koko vuoden vedenpumpppauksen ennustetaan toteutuvan 96 milj. m³ suuruusena, 0,9 % talousarviota pienempänä. Laskutetun veden määrä oli tammi-elokuussa 49 milj. m³ eli noin 2 % edellistä vuotta pienempi ja koko vuoden laskutuksen arvioidaan olevan 1,6 % talousarviota pienempi. Jätevesiä käsiteltiin tammi-elokuussa 1,4 % viime vuotta vähemmän ja koko vuoden jätevesien käsittelyn ennustetaan toteutuvan 142,3 milj. m³ suuruusena, 1 % talousarviota pienempänä. Volyymien lasku johtuu ominaiskulutuksen muutoksesta; vettä käytetään vähemmän ja tekniikka on parantunut vesilaitteissa.

Tammi-elokuussa HSY:n asiakaskiinteistöillä tehtiin 5,9 miljoonaa astiatyhjennystä, joka on 1,7 % enemmän kuin viime vuoden vastaavana ajanjaksona. Tammi-elokuun tyhjennyksien kokonaismäärän sisällä vähenemää on kuitenkin sekajätteiden osuudessa, mutta kierrätyskelpoisten jättejakeiden tyhjennysmäärän osuuksissa on puolestaan kasvua viime vuoteen verrattuna. Tyhjennysten kokonaismäärän ennakoitua päättyvän 0,4 % talousarviota suuremmaksi. Jäteastioiden täyttöaste on kuitenkin aiempaa vuotta pienempi eli tonneissa mitattuna kuljetettu jätemäärä jäänee 2,2 % alle vuoden 2021 tason.

Vantaan Energian jätevoimalaan toimitettiin tammi-elokuussa energiahäyödynnettävää jätettä yhteensä 159 332 tonnia. Vuosiennusteen mukaan voimalaan toimitetaan energiahäyödynnettävää jätettä 9 % talousarviota vähemmän. Ämmäsuon jätteenkäsittelykeskuksessa vastaanotettiin jätteitä yhteensä 146 505 tonnia, mikä oli 19 % vähemmän kuin edeltävän vuoden vastaavana ajanjaksona. Erityisesti maa- ja kiviaineksen sekä asfaltin ja betonien määrien ennustetaan jäävän pienemmiksi kuin talousarviossa. Kokonaisuutena käsiteltävän jätemäärän ennustetaan jäävän noin 16 % talousarviosta.

Sortti-asemien asiakasmäärät ovat 1,5 % viime vuoden vastaavaa ajanjaksoa matalammat. Sortti-asemien asiakaskäyntien määrän ennustetaan jäävän talousarviosta 5 %.

Pääkaupunkiseudun ilmanlaatua mitattiin seitsemällä pysyvällä ja neljällä siirrettävällä mittausasemalla. Pitkäaikaisilla mittauksilla seurataan liikenteen, puunpolton, energiantuotannon sekä lentokentän ja satamien päästöjen vaikutuksia ilmanlaatuun.

Ukrainan sodan vaikutuksina varautumisen tasoa on nostettu koko HSY:n osalta. Fyysiseen turvallisuuteen ja kyberturvallisuuteen liittyviin uhkien varautumista on tehostettu. Kriittisten materiaalien ja palveluiden saatavuuden varmistamiseksi on ryhdytty tehostettuihin toimenpiteisiin.

Tavoitteet

HSY:n vuoden 2022 strategista tavoitteista 16 arvioidaan toteutuvan ja 17 tavoitteen ei arvioida toteutuvan:

Toteutuvan arvioidaan mm.

- Kasvihuonekaasupäästötavoitteet HSY:n omassa toiminnassa ja ulkoisissa palveluissa,
- HSY:n tuottaman oman uusiutuvan energiantuotannon suhde kulutukseen: tavoite 80 %, ennuste 80 %,
- Toimintavarmuuteen liittyviä tavoitteita: häiriötilanteiden määrä, niihin varautuminen ja hallinnan onnistuminen,
- Asiakaskontaktien vasteaika,
- Uusiutuvan oman energiatuotannon suhde kulutukseen: tavoite 80 %, ennuste 80 %.

Toteutumatta jää mm.

- Kokonaisenergiankulutuksen pienentämiseen vuodesta 2015 liittyvä tavoite: tavoite 190 000 MWh, ennuste 193 000 MWh,
- Kotitalousjätteen kierrätysaste: tavoite 54 %, ennuste 47 %,
- Tuottavuusmittari toimintamenot / jäsenkuntien asukasmäärä: tavoite 151.01 eur/asukas, ennuste 154,7 eur/asukas,
- Saneerausvelkaan liittyvä tavoite,
- Laskutetun vesimäärän suhde verkostoon pumpattuun vesimäärään, jossa tavoite 81 % ja ennuste 79 %.

Tavoitteiden toteutumaennusteesta annetaan tarkempaa tietoa kokouksessa sekä osavuositarkastusraportissa.

Henkilöstö

Tammi-elokuussa toteutunut henkilöstömäärä henkilötyövuosina oli keskimäärin 814,4 henkilötyövuotta (htv), josta vesihuollossa 435,3 htv, jätehuollossa 153,9 htv, seutu- ja ympäristötiedossa 39,7 htv, tukipalveluissa 68,5 htv, asiakaspalvelussa 40,2 htv sekä johdon, ohjauksen ja kehittämisen yksiköissä 75,8 htv. Koko vuoden henkilöstömäärän arvioidaan jäävän jonkin verran henkilöstösuunnitelmaa (848 htv) alemmaksi.

Tuloskehitys

Tammi-elokuussa toimintatuottoja kertyi 266,6 miljoonaa euroa, 4,7 miljoonaa talousarviota enemmän. Vuosiennusteen mukaan tuottoja kertyy 401,4 miljoonaa euroa, 1,7 miljoonaa talousarviota enemmän

Vesihuollon toimintatuotot olivat tammi-elokuussa 193,8 milj. euroa, ollen 1,4 milj. talousarviota suuremmat. Perusmaksut ylittivät talousarvion tammi-elokuussa 2,6 milj. eurolla, mutta veden ja jäteveden myynti alittivat talousarvion 1 miljoonalla eurolla. Viime vuosien vilkas rakentaminen on nostanut kerrosneliömäärää, mikä on perusmaksun laskutusperuste. Vesihuollon toimintatuottojen ennuste vuodelle 2022 on 296,4 milj. euroa, 0,8 milj., euroa talousarviota suurempi, johtuen suurimmalta osin perusmaksujen myyntiennusteen suurenemisista ja veden ja jäteveden myyntituottojen ennusteen pienemisestä.

Jätehuollon toimintatuottojen toteutuma oli tammi-elokuussa 3,4 milj. euroa yli kauden talousarvion, Koko vuoden toimintatuottojen ennustetaan oleva 0,9 milj. euroa talousarviota suurempi. Toimintatuotoissa suurin pudotus on jätteen käsittelymaksuissa johtuen kiinteistöjen sekajätetyhjennysten vähenemisestä (tonnit). Tuottoja laskee myös käsitellyn jätemäärän talousarviossa esitettyä pienempi määrä (tonnit). Myös uusiutuvan energian tuotantoa tukeva syöttötariffi jää saamatta johtuen energian korkeasta hinnasta. Toimintatuottoja on puolestaan kasvattanut muun muassa energian myynnistä ja metallin myynnistä saadut tulot.

HSY:n tammi-elokuun toimintakulut olivat 124,5 milj. euroa alittaen kauden talousarvion 7,9 miljoonalla. Alitus johtuu muun muassa käsitellyn jätemäärän toteutumisesta talousarvioitua pienempänä, kustannusten ajoittumisesta loppuvuodelle, sekä siitä, että henkilöstösuunnitelma ei ole toteutunut suunnitellusti. Vuosiennusteessa kulujen arvioidaan olevan 219,7 milj. euroa, 11,9 miljoonaa talousarviota suuremmat. Alkuvuonna inflaatio on ollut nousussa ja sen ennustetaan koko vuoden osalta olevan talousarviossa käytettyä inflaatiota korkeampi. Energian hinta on merkittävästi korkeampi, samoin polttoaine- ja kuljetuskustannuksissa ja kemikaaleissa on merkittävää nousua. Iso osuus (7 milj. euroa) ennustetusta ylityksestä syntyy Suomenojan purun tulevasta lisävarauksesta

Nettorahoituskulut olivat tammi-elokuussa 42,9 milj. euroa. Ennuste on 65,7 milj. euroa eli 0,4 milj. euroa talousarviota suurempi.

Raportointikauden poistot olivat 73,9 milj. euroa, 10,6 milj. euroa talousarviota pienemmät. Poistojen arvioidaan toteutuvan talousarviota 5,7 milj. pienempinä johtuen pääosin Blominmäen käyttöönoton siirtymisestä arvioitua myöhemmäksi syksyllä.

Raportointikauden ylijäämä oli 27,1 milj. Vuosiennusteessa tilikauden ylijäämä on -2,9 milj. euroa, jääden 4,9 milj. euroa talousarviota pienemmäksi.

Investoinnit

Tammi-elokuun investoinnit olivat yhteensä 108,9 milj. euroa, josta 97,7 milj. oli vesihuollon ja 10,5 milj. jätehuollon investointeja. Kokonaisuudessaan investointien ennustetaan toteutuvan 227,4 milj. euron suuruisena, 3,4 miljoonaa talousarviota suurempana.

Blominmäen puhdistamon töiden viivästyminen on nostanut huomattavasti kustannuksia. Viiveet ovat vuoden 2022 talousarvion laadinnan jälkeen lisääntyneet useilla kuukausilla ja kustannusnousu kohdistuu tälle vuodelle. Viemäritunneleiden kolmen merkittävimmän urakan urakoitsijan konkurssi vuoden 2021 lopulla nosti merkittävästi kesken jääneiden töiden kustannuksia. Urakoiden vakuuksista ja konkurssipesältä arvioidaan saatavan korvauksia vasta 2023 puolella eivätkä ne tule täysimääräisesti kattamaan nousseita kustannuksia. Lisä- ja muutostyöt ovat kasvaneet arvioidusta. Blominmäen puhdistamon investoinnit ylittänevät talousarvion 21 milj. eurolla vuonna 2022.

Vedenjakelun ja viemäröinnin investoinnit alittanevat toiminta-arvion 18 milj. eurolla, mikä johtuu tiettyjen hankkeiden valikoidusta siirtämisestä eteenpäin, jotta pysytään paremmin kokonaisinvestointiraamissa. Lisäksi eräiden hankkeiden urakat ovat rytmittyneet osittain uudelleen ja jatkuvat siten ensi vuoden puolella. Myös eräitä tarjouspyyntöjä on siirretty eteenpäin kustannustehokkaampien ratkaisujen tai paremman aikataulutuksen aikaansaamiseksi jäsenkuntien hankkeiden kanssa.

Vesihuollon investoinnit arvioidaan ylittyvän kokonaisuudessaan 5,4 miljoonalla eurolla.

Jätehuollon investointien ennustetaan kokonaisuutena toteutuvan 1,5 miljoonaa talousarviota pienempänä. Ämmäsuon ekoteollisuuskeskuksen kenttäalueiden ja biojätteen investointien osalta kustannukset ovat nousseet, kun taas aluepalveluiden rakennusinvestointien ja kalustohankintojen osalta investoinnit eivät kaikilta osin toteudu suunnitellusti.

Rahoitus

Lainakanta 31.8. oli 1779 milj. euroa ilman lyhytaikaisia maksuvalmiusluottoja. Jäsenkuntien perustamislainat olivat 1139 milj. euroa, rahoituslaitoslainat 640 milj. euroa ja lyhytaikainen maksuvalmiusluotto 80 milj. euroa. Raportointikaudella nostettiin Kuntarahoitukselta 50 milj. euroa lainaa vesi- ja jätehuollon investointien rahoitukseen ja Council of Europe Development Bankilta 30 milj. euroa pitkäaikaista lainaa vesihuollon kaupunkilähtöisiä investointeja varten. Uusimman rahavirtaennusteen mukaan uutta lainaa tarvitaan vielä noin 80 miljoonaa vuodelle 2022. Hallitus on valtuutettu ottamaan vuoden 2022 talousarviossa lainaa on 167,9 miljoonaa. Omavaraisuusaste raportointikauden lopussa oli 28,2 %.

Päätösehdotus (TF) Hallitus päättää merkitä tiedoksi osavuosisikatsauksen 1.1.-31.8.2022.

Päätös Hallitus päätti ehdotuksen mukaan.